

Zanimivosti

520 m globoka podzemeljska jama. V Črnem vrhu pri Idriji so odkrili v jeseni lanskega leta podzemeljsko jamo, ki je po zatrdilu strokovnjakov na svetu najglobokejša. Jama leži v bližini znanih idrijskih živosrebrnih rudnikov in je globoka celih 520 m. Pri raziskovanju jame so doznali, da je to podzemeljsko čudo nasledek vodnajkom podobnih navpičnih jam, katerih dolgost se menjuje med 12 do 18 m. Te navpične jame, ki so zaradi gladkih, navpičnih sten zelo nevarne, so bile med seboj zvezane z manj ali bolj nagnjenimi hodniki, ki so bili mestoma tako ozki (na nekaterih mestih komaj le 40 cm), da se more skoznje prodreti samo ležeč. Po četrtturnem prodiranju so raziskovalci dospeli do zadnje navpične jame, ki je bila globoka 12 m in se je končala v na vse strani zaprti, veliki dvorani. V tej poslednji jami se je nahajalo štirioglato jezero, ki je bilo dolgo 12 in široko 15 m in je napolnjeno z nalahno kipečo vodo. Globoko je 30 m. Jama sama pa leži 490 m pod zemeljsko površino. Po leti, ko bo v jami najmanj kapajoče vode, s katero se polni jezero, jo mislijo osušiti, da bi se tako prodrlo v stranske prostore, ki so sedaj pod vodo.

Zanimivost v živalstvu. Vsakdo pozna navadnega poljskega ali divjega zajca. Znano je tudi, da se divji zajec ne da popolnoma ukrotiti. V ujetništvu čepi kje popolnoma mirno v kotu, se ne gane, od tega dobi revmatizem in navadno tudi pogine. Zopet drug zajčji ujetnik buta z glavo ob strop ali ob stransko steno, dokler se ne ubije. Mariborska tvrdka za izdelovanje orgel Josip Brandl ima nad eno leto starega in popolnoma doraslega divjega zajca, ki je domala čisto ukročen. Brandlovi so dobili čisto majhno živalico, ki se je pri skrbni negi razvila v pravega zajčjega velikana. Po dnevu počiva na svojem ležišču ob oknu, se pusti mirno gladiti in uživa v pretežni večini kruha, mleka in le malo zelenja. Po noči letata skupno s tovarišem domačim kuncom po obširni delavnici. Ta ukročen Brandlov divji zajec je velik prijatelj — psička in mačke. Ta žival je redkost in zanimivost v živalstvu.

Zid, ki je delal 30 let pokoro. V Čortkovu v Galiciji je umrl v hiši tamošnjega židovskega duhovnika trgovec Samuel Frommer, ki so ga poznali na daleč pod imenom »Molčeči«. Pred 30 leti se je zgodilo, da je Frommer v prepiru svojo ženo preklel, naj bi zgorela. Nekaj dni pozneje se je zgodilo, da je nastal v njegovi hiši požar, pri katerem mu je zgorela žena in z njo dva otroka. Ves uničen je šel Frommer k židovskemu duhovniku, da mu bi naložil pokoro za kletev. Rabinec mu je zapovedal, da ne sme nikoli več spregovoriti besede. Trgovec se je te pokore tudi držal.

Na kolesu krog celega sveta. Pred šestimi leti sta se lotila prepotovanja celega sveta na biciklu Čehoslovak Kundinger in Italijan Gibelli. Nastopila sta potovanje leta 1922 v Braziliji. Prepotovala sta najprej Južno Ameriko, potem sta pa prišla v Evropo, kjer sta prevozila vse države, šla skozi balkanske države v Malo Azijo, od tam pa v Perzijo, v Indijo in v Siam. Vsepotovod sta se oglasila pri ve-

likaših in vladarjih, ki so jima izročili v spomin slike s podpisom. Najtežja pot ju je vodila skozi Kitajsko. Med revolucijo sta prodrla do Tibeta, kjer sta videla, kaj se pravi živeti v osamljenem svetu med svetimi lamami v samostanih. Rumeni razbojniki pa jima niso dali pokoja. Večkrat so ju napadli, ranili in oplenili do zadnjega beliča. V Mosulu sta prišla v roke policiji, ki ju je aretirala, meneč, da sta špijona. Ko sta premagala vse težkoče, sta obiskala še Japonsko, nastopila sta pot skozi Beringovo ožino ter sta se prepeljala skozi Sibirijo in Rusijo v Italijo, kjer se je njuno šestletno potovanje zaključilo s pojedinami in čestitkami Gibellijevih rojakov.

Najstarejše drevo na svetu. V mehiškanski vasi Santa Maria del Tule stoji cipresa, ki je brez dvoma veteran vseh dreves na zemlji. Ženevski naravoslovec Candole računa, da je to drevo staro nad 6000 let. Že najstarejša izvestja Mehike omenjajo to ogromno drevo. Cortez, ki je v letih 1519 do 1521 zavzel Mehiko, v pismu na španskega kralja omenja to cipreso. Njegova »armada«, ki je štela le 400 mož, se je vsa senčila v senci tega orjaka. Obseg debla meri 54 m, visoka pa je 46 m! Kljub starosti in različnih rastlin, ki se po cipresi vzpenjajo, je drevo vedno še mladostno sveže. Kakor vse kaže, hoče še tisočletja stati pokonci. Domačinom je to drevo nekaj svetega ter tudi ne dopuščajo, da bi se podzemela raziskovanja, ki bi drevesu mogla škodovati.

Poročila SLS.

V Krčevini pri Mariboru se je v nedeljo, dn 15. t. m., vršil dobro obiskani občni zbor tamošnje krajevne organizacije SLS. Govoril je poslanec Žebot Franjo o važnosti organizacije in o položaju. Za predsednika organizacije je bil izvoljen g. Princ. V tej okoliški občini je SLS najmočnejša stranka.

Lajtersberška krajevna organizacija SLS je zborovala v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne. Poslanec Žebot je podal poročilo o stanju politike in nam je dal navodila za uspešno organizacijo naše SLS stranke. Krajevni organizaciji načeluje posestnik g. Zorko. Tudi mnogo delavcev in viničarjev je pristopilo, ker vidijo, da od kričavih socialistov nimajo nikdar in ničesar pričakovati.

V Svečini bo govoril prihodnjo nedeljo narodni poslanec Franjo Žebot po rani sv. maši v gostilni g. Arha o pogodbi z Avstrijo in o splošnem položaju. Obenem bo občni zbor krajevne organizacije SLS.

Okrajni zbor zaupnikov pri Sv. Lenartu v Slov. gor. zadnjo sredo je bil tako dobro obiskan, kakor še malokateri dosedaj. Zbralo se je nad 30 novoizvoljenih županov in mnogo občinskih svetovalcev. Zastopane so bile vse občine in župnije, dokaz, da organizacija stranke dobro deluje. Zborovanje je vodil predsednik g. Gomilšek. Poslanec Žebot je uvodoma naglašal, da je okraj Sv. Lenart gotovo eden najboljših okrajev Slovenije. Dasi ravno je SDS poslala v Sv. Lenart najbolj strupene svoje ljudi, kljub temu pa je SLS pri občinskih volitvah ne samo le ohranila svoje dosedanje postojanke, ampak je še prav znatno napredovala. Imeli

smo štiri volitve v letu 1927: v oblastno skupščino, v narodno skupščino, v trgovsko in obrtno zbornico, in občinske volitve, ali pri vseh smo napredovali, zname nje dobre organizacije. Najboljši možje okraja stojijo na strani SLS in to je naš ponos! Nato je poročal narodni poslanec Žebot o položaju in o raznih gospodarskih zadevah, osobito o pogodbi z Avstrijo. Oblastna poslanca gg. Stabej in Supanič sta govorila o važnosti in delovanju naše oblastne samouprave, okrajni tajnik Fanel pa o delu okrajnega zastopa. Poslanec Žebot je še predaval o načinu organizacije in je posebej omenil, kako lepe uspehe je dosegla smotreno izvedene organizacija SLS v mestu Mariboru. Predsednik Gomilšek je priporočal zaupnikom, da razširijo »Slovenskega Gospodarja« in »Slovenca« v vsako hišo. Narodnim in oblastnim poslancem je izrekel zbor zaupnikov neomajano zaupanje. Po zborovanju so ostali poslanci v važnih posvetovanjih z župani in zaupniki.

Okrajni zbor delegatov SLS v Šoštanju je bil dne 10. t. m. nad vse pričakovanje prav dobro obiskan. Politično poročilo je podal narodni poslanec g. Vesenjajk, o oblastnih zadevah sta poročala oblastna poslanca gg. Blatnik in Ovčar. Na koncu zborovanja je predaval zastopnik tajništva o politični organizaciji. — Dne 11. t. m. se je vršilo slično zborovanje v Rečici ob Savinji za gornjegrajski okraj. Poročali so: narodni poslanec g. Vesenjajk, oblastni poslanec g. Blekač in zastopnik tajništva g. Ovčar. Na obeh zborovanjih so navzoči odobrili postopanje svojih poslancev in vodstva stranke SLS ter izrekli zaupanje.

St. Vid na Planini-Planina-Dobje. V nedeljo, dne 15. t. m., so se vršili pri nas občni zbori krajevnih organizacij. Na občnih zborih je poročal naš oblastni poslanec g. Marko Kranjc: o našem zunanjepolitičnem položaju, o proračunu, o novem davčnem zakonu ter podal podrobno poročilo o delu oblastne skupščine in oblastnega odbora. V Dobjem, kjer se je vršil občni zbor pri načelniku krajevne organizacije g. Jugu, se je razvil prav živahen razgovor o novi cesti mimo Jezerc.

Naročnikom in agitatorjem.

PREKRIZANI NAROČNIKI!

Danes dobijo oni, ki jim je naročnina potekla, modri križ na svojem naslovu. Ako ne dobimo naročnine do prihodnjega četrtka, moramo list ustaviti. Zato pa uljudno prosimo vse naročnike, ki so zaznamovani s tem prekrizanjem, da takoj odpošljejo denar! Položnice smo že zadnjič priložili. Kdor je nima, naj kupi na pošti položnico, ni treba nakaznice, ker je predraga! Vsaka pošta ima prazne položnice za 5 para komad, ki se jih lahko poslužite. Uljudno torej prosimo točnega plačila! — Izjemoma pa ne bomo lista ustavili le takim, ki na dopisnici sporočijo in se zavežejo list plačati pozneje, vsaj do 1. aprila t. l. Kdor pa le more, naj plača list takoj. »Slovenski Gospodar« ima velike izdatke in ker se vzdržuje le samo z naročnino in inserati, nam naročniki tega gotovo ne bodo zamerili, ako se za-